Flik 3: Grunderna

Operatorer

Standardoperatorer för aritmetik:

Jämförelseoperatorer och booleska operatorer:

Variabler och tilldelning

- Variabler börjar med en bokstav eller _ följt av bokstäver, _, 0-9
- Även icke-ASCII-tecken är tillåtna.
 - fast det kräver att man håller reda på teckenkodningen
- Stora och små bokstäver har betydelse i variabelnamn!

```
>>> a = 1
>>> print(a)
1
>>> print(A)
Traceback (most recent call last):
  File "<stdin>", line 1, in <module>
NameError: name 'A' is not defined
```


Dynamiskt typat — typen sätts vid tilldelningen

```
>>> a = 2
>>> b = 1.5
>>> c = a * b
>>> d = 1
>>> print(c)
3.0
>>> print(d/a)
0.5
>>> b = 'text'
>>> c = b + b
>>> print(c)
texttext
>>> print(2 * b)
texttext
>>> print(2 + b)
Traceback (most recent call last):
 File "<stdin>", line 1, in <module>
TypeError: unsupported operand type(s) for +: 'int' and 'str'
>>>
```


Utökad tilldelning ("augmented")

$$>>> x = x + 10$$

kan skrivas som

OBS! "a++", "++b" etc finns ej

Multipel tilldelning

In-line tilldelning stödjs ej:

```
if a=my_func():
    print('Ok')
```


Variabler - tal, strängar, listor, tupler

Tal >>> **x = 1** # Heltal >>> x = 1.0 # Flyttal Strängar >>> hej en = 'hello' # Även " fungerar >>> hej en[0] 'h' Listor >>> my list1 = [1, 2, 3]>>> my list2 = [1, 2, 'a', 3, 'hej', 1.0] >>> my list2[4] 'hej' Tupler >>> my tuple1 = (1, 2, 3)>>> my tuple2 = (1, 2, 'a', 3, 'hej', 1.0)

>>> my tuple2[4]

'hej'

>>>

Tupler är som listor, men "read-only"

Listor

```
>>> L = [2, 3, 4]
>>> L[2] = 5
>>> L.append(7)
>>> L
[2, 3, 5, 7]
```

Tupler

```
>>> T = (2, 3, 4)
>>> T[2] = 5
Traceback (most recent call last):
   File "<stdin>", line 1, in <module>
TypeError: 'tuple' object does not support item assignment
>>> T.append(7)
Traceback (most recent call last):
   File "<stdin>", line 1, in <module>
AttributeError: 'tuple' object has no attribute 'append'
>>> T
(2, 3, 4)
```


Typer - exempel

```
>>> a = 1.0
>>> type(a)
<type 'float'>
>>> type('hej')
<type 'str'>
>>> type(0)
<type 'int'>
>>> type(False)
<type 'bool'>
>>> type(())
<type 'tuple'>
>>> type([])
<type 'list'>
```



```
>>> a = 1.0
>>> int(a)
1
>>> int("42")
42
>>> s = "42"
>>> isinstance(s, int)
False
>>> isinstance(s, str)
True
>>> s + 3
Traceback (most recent call last):
 File "<stdin>", line 1, in <module>
TypeError: can only concatenate str (not "int") to str
>>> int(s)
42
>>> int(s) + 3
45
>>>
```



```
>>> n = 2.2
>>> s = "2.2"
>>> n == s
False
>>> n == float(s)
True
>>>
```

None

None står ett tomt värde (dvs. värde saknas)

```
>>> s = None
>>> type(s)
<type 'NoneType'>
>>> s is None
True
>>> ulla is None # s finns med tomt värde; ulla finns ej
Traceback (most recent call last):
 File "<stdin>", line 1, in <module>
NameError: name 'ulla' is not defined
>>> t = "Göran"
>>> t is None
False
>>> t is not None
True
>>> s == t
False
>>> s == None
True
>>>
```


Indentering har betydelse...

Indentering för att markera block (...=sekundär prompt)

```
>>> the_world_is_flat = 1
>>> if the_world_is_flat:
... print('Be careful not to fall off!')
...
Be careful not to fall off!
```

Indentering i en fil f\u00f6r att markera block:

```
if uttryck:

a = 1
b = 2
else:
a = 2
b = 1
print(a, b)
```


Om uttryck är olika med noll eller True - exekvera if_block:

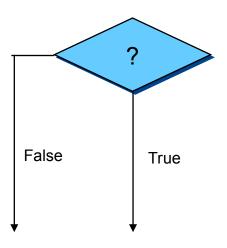
```
if uttryck:
    if_block
```

Om uttryck är lika med noll eller False - exekvera else_block:

```
if uttryck:
    if_block
else:
    else block
```

Flera uttryck:

```
if uttryck1:
    if_block1
elif uttryck2:
    elif_block1
elif uttryck3:
    elif_block2
else:
    else_block
```


15

Iteration - While- och For-loopen

while - när antal iterationer inte är känt i förväg

```
while uttryck:
    while_block
```

- Iterera tills uttryck blir noll eller False
- for när antal iterationer är känt i förväg

```
lista = [1, 2, 3]
for item in lista:
    for_block
```

- Iterera över alla listelement.
- range()-funktionen

– Utökad: range(start, end, step=1)

Exempel

Skriv tal

```
for x in range(1, 20, 3):
    print(x, end=" ")
print()

$ python3 skriv_tal.py
1 4 7 10 13 16 19
$
```


- break för att hoppa ur en for- eller while-loop i förtid
- continue för att hoppa över resten av raderna i loopen och påbörja nästa iteration förutsatt att det finns värden kvar att loopa över (for) eller att villkoret fortfarande är uppfyllt (while)

else: i en for- eller while-loop - else-blocket k\u00f6rs f\u00f6rutsatt att loopen inte har avbrutits i f\u00f6rtid av en break

input()

```
>>> mat = input('Favoritmat: ')
Favoritmat: Räksmörgås
>>> print(mat)
Räksmörgås
>>>
```


Gissa tal

```
svar=4
while True:
    gissning=input("What is 2+2: ")
    if int(gissning) == svar:
        break
    print("Wrong!", end=" ")
print("Correct!")

$ python3 gissa.py
What is 2+2: 5
Wrong! What is 2+2: 4
Correct!
$
```



```
>>> import random
>>> random.randint(1, 10)
4
>>> random.randint(1, 10)
10
>>> L = [ "Bill", "Steve", "Linus", "Ken" ]
>>> random.choice(L)
'Ken'
>>> random.choice(L)
'Steve'
>>> random.sample(L, 2)
['Steve', 'Linus']
>>> random.shuffle(L)
>>> L
['Ken', 'Bill', 'Linus', 'Steve']
>>>
```


ovn0301/matte.py

- Källkoden till övningarna ska vara utcheckad.
- Skapa en egen gren (branch).
- Gå till katalogen ovn0301. Koden från exemplet på förra sidan ska finnas i filen matte.py. Kör programmet test matte.py eller

```
$ python3 -m pytest verify.py -vx --tb=line
```

Gör git push av din branch till servern. Finns din branch i Jenkins?

- ovn0302/skrivtal.py Gör ett program (i filen ovn0302/skrivtal.py) som skriver ut talen 0,1,...,20 på varsin rad. Därefter ska det skriva ut summan av alla talen på en ny rad. Kör testprogrammet. Checka in (commit) och pusha till din gren på servern. Kolla Jenkins.
 - Kod under if name == ' main ': testas inte.
 - Testprogrammen f\u00f6ruts\u00e4tter att koden l\u00e4ser fr\u00e4n stdin och skriver till stdout (t.ex. via de vanliga funktionerna input och print).
 - Testprogrammen kan ibland vara petiga med hur utskrifterna ser ut.
 - Vissa tester förutsätter att raise SystemExit inte anropas.

 ovn0303/gissatal.py Skriv ett program som låter dig gissa på ett tal mellan 1 och 1000 tills du hittar rätt. Det skall för varje gissning indikera om gissningen var för hög eller för låg. Skriv också ut antalet gånger det krävdes för att hitta rätt.

```
Gissa tal (1-1000): 500

För litet! Gissa tal (1-1000): 750

För litet! Gissa tal (1-1000): 875

För stort! Gissa tal (1-1000): 812

För litet! Gissa tal (1-1000): 843

För stort! Gissa tal (1-1000): 827

För litet! Gissa tal (1-1000): 835

För litet! Gissa tal (1-1000): 839

För litet! Gissa tal (1-1000): 841

OK efter 9 gissningar.
```


ovn0304/sekvens.py* Skriv ett program som låter användaren mata in tre värden: start, stop, increment. Det ska fungera enligt följande:

```
$ ./sekv.py
Start: 3
Stop: 10
Increment: 2
3 5 7 9
Start: 15
Stop: 35
Increment: 5
15 20 25 30
...
```

Avsluta ifall increment <= 0 eller stop < start.

Strängfunktionerna split och join

Ett smidigt sätt att skapa en lista av strängar är split:

```
>>> "Bill Steve Linus Ken".split()
['Bill', 'Steve', 'Linus', 'Ken']
>>> L = "Bill Steve Linus Ken".split()
>>> L
['Bill', 'Steve', 'Linus', 'Ken']
>>> len(L)
4
>>> " och ".join(L)
'Bill och Steve och Linus och Ken'
>>> "12 + 19 + 33 + 27".split(" + ")
['12', '19', '33', '27']
```


Dela upp sträng i enskilda rader:

```
>>> NAMN = """Bill Gates
... Steve Jobs
... Linus Torvalds
... Ken Thompson"""
>>> NAMN
'Bill Gates\nSteve Jobs\nLinus Torvalds\nKen Thompson'
>>> NAMN.splitlines()
['Bill Gates', 'Steve Jobs', 'Linus Torvalds', 'Ken Thompson']
```


List Comprehensions

```
[expr for iter var in iterable]
[expr for iter var in iterable if cond expr]
>>> [ x*x for x in range(5) ]
[0, 1, 4, 9, 16]
>>> a = [ x*x for x in range(5) ]
>>> [ x*x for x in a ]
[0, 1, 16, 81, 256]
>>> [ x*x for x in a if not x % 2 ]
[0, 16, 256]
>>> [ x*y for x in (1, 2, 3) for y in (2, 3) ]
[2, 3, 4, 6, 6, 9]
```


Sortera listor

```
>>> scores = [ 12, 19, 33, 27, 31 ]
>>> sorted(scores)
[12, 19, 27, 31, 33]
>>> scores
[12, 19, 33, 27, 31]
>>> scores.sort()
>>> scores
[12, 19, 27, 31, 33]
>>>
```


Listor och iteration

```
>>> dudes = [ 'Bill', 'Steve', 'Linus', 'Ken' ]
    >>> scores = [ 12, 19, 33, 27 ]
reversed()
    >>> for s in reversed(scores): print(s, end=' ')
    27 33 19 12
enumerate()
    >>> for i, dude in enumerate(dudes): print(i, dude)
    0 Bill
    1 Steve
    2 Linus
    3 Ken
zip()
    >>> for s, dude in zip(scores, dudes): print(s, dude)
    12 Bill
    19 Steve
    33 Linus
    27 Ken
```


- ovn0305/tallista.py Skriv ett program som läser in heltal tills man matar in talet 0. Då ska programmet skriva ut alla talen (utom det sista, 0) på varsin rad, sorterade i växande ordning. Uppdatera sedan programmet så att tal som förekommer flera gånger endast skrivs ut en gång.
- ovn0306/frekvent.py* Skriv ett program som läser in text från terminalen tills en tom rad matas in. Sedan ska programmet skriva ut det ord som förekom flest gånger. (Om det finns flera ord som förekommer lika många gånger, så skriv ut det av dem som kommer först i bokstavsordning.)

\$ python3 prog.py ett och två samt tre och fyra

Mest frekvent ord: och \$

Python väntar ofta med att göra beräkningar tills de faktiskt behövs

```
>>> a = [1, 2, 3]
>>> reversed(a)
t reverseiterator object at 0x7ff682ed23d0>
>>> list(reversed((a))
[3, 2, 1]
>>> r=reversed(a)
>>> for i in r:
   print(i)
3
1
>>> r[1]
Traceback (most recent call last):
  File "<stdin>", line 1, in <module>
TypeError: 'list reverseiterator' object is not subscriptable
>>>
```


Funktionen range bygger på lazy evaluation

```
>>> L = range(1, 100000000000)
>>> L[55]
56
>>> for x in L:
... if x>10: print(); break
    else: print(x, end=" ")
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
>>> L
range(1, 100000000000)
>>> list(L)
Traceback (most recent call last):
  File "<stdin>", line 1, in <module>
MemoryError
>>>
```

Diskutera

- Vilka av följande funktioner använder lazy evaluation:
 - range
 - sorted
 - reversed
 - enumerate
 - zip
- Vad är poängen med lazy evaluation?

Funktioner

```
def times2(x):
    return 2*x

def print_upper(x):
    print(x.upper())
```

Anropa funktioner

```
>>> times2(5)
10
>>> times2('kalle')
'kallekalle'
>>> print_upper('hej')
HEJ
```


- Funktioner måste definieras innan de anropas.
- Detta går bra:

```
def f(x):
    return double(x+1)

def double(x):
    return x+x

print(f(5))
```


Detta går inte bra:

```
def f(x):
    return double(x+1)

print(f(5))

def double(x):
    return x+x
```


Dokumentation

```
def foo():
    "This is a doc string for the foo function"
    return True

>>> foo()
True
>>> help(foo)
Help on function foo in module __main__:

foo()
    This is a doc string for the foo function
```


Dokumentation av inbyggda funktioner

```
>>> help(sorted)
Help on built-in function sorted in module builtins:
sorted(iterable, /, *, key=None, reverse=False)
   Return a new list containing all items from the iterable in ascending order.
```


Lokala och globala variabler

locvar.py

```
x = 3
y = 4
def f():
    y = 6
    print("In function: x=", x, ", y=", y, sep='')
f()
print("Outside: x=", x, ", y=", y, sep='')
$ python3 locvar.py
In function: x=3, y=6
Outside: x=3, y=4
$
```


globvar.py

```
x = 3
y = 4
def f():
    global y
    x = 5
    y = 6
print("Before: x=", x, ", y=", y, sep='')
f()
print("After: x=", x, ", y=", y, sep='')
$ python3 globvar.py
Before: x=3, y=4
After: x=3, y=6
$
```


Normalt låter man pythons operationer anpassa sig efter operandernas typ ("duck typing"). Om nödvändigt kan man kontrollera t.ex. funktionsargumentens typ explicit enligt nedan:

```
def times2(x):
    if isinstance(x,(int, float, complex)):
        return 2*x
    else:
        return '?'

>>> times2(25)
50
>>> times2('a')
?
```


Funktioner - argument

Default-argument

```
def addera_moms(pris, faktor = 1.25):
    return pris*faktor

>>> addera_moms(200)
250.0
>>> addera_moms(200, 1.06)
212.0
>>> addera_moms(faktor=1.06, pris=200)
212.0
>>>
```


Godtyckligt antal argument

```
def bar2(*args, **kw):
    print(args, kw)

>>> bar2(1, 2, 4, x=5, y=6)
(1, 2, 4) {'x': 5, 'y': 6}
```


Flera returvärden - returnera tupel eller lista

```
>>> def func():
... return (val1, val2)  # Alt: return val1, val2
>>> def func():
... return [val1, val2]
```

- Inga returvärden None
 - Om inte return anropas returneras None när funktionen avslutas

Övning

- ovn0307/funktion.py Skriv en funktion med namnet maxtal som tar en lista av tal som parameter och returnerar det största talet i listan. T.ex. ska maxtal([13, 5, 23, 8]) returnera 23.
- ovn0308/funktion2.py* Som ovan, men
 - Om listan är tom ska funktionen returnera None.
 - Om listan innehåller något som inte är int eller float, så ska funktionen returnera None.
 - Det ska gå att anropa med en tupel eller range, inte enbart en lista.
 - Det ska gå att anropa med en godtycklig sekvens ("lazy evaluation"),
 t.ex. maxtal (reversed([5, 55, -5])).
- ovn0309/funktion3.py* Som ovan, men i stället för att funktionen ska ta ett enda argument som är en lista, ska den anropas med noll eller fler tal som argument. T.ex. ska maxtal (13, 5, 23, 8) returnera 23.

Pythonobjekt

Ett objekt har: typ, värde och identitet

```
>>> a = [1, 2, 3]
>>> b = a
>>> id(a) # id() ger identiteten,
136046976
>>> id(b)
136046976
>>> a is b # is ger sant om det är samma objekt
True
>>> c = [1, 2, 3]
>>> c is a
False
>>> vars()
{'__name__': '__main__', '__doc__': None,
    '__package__': None, 'a': [1, 2, 3], 'b': [1, 2, 3],
  'c': [1, 2, 3]}
```

Ta bort variabler

- Borttagning av variabler görs med del
 - automatiska minneshanteringen (skräpsamling) kan ta vid

```
>>> a = 1.2
>>> b = a
>>> del a
>>> b
1.2
>>> 'b' in vars()
True
>>> 'a' in vars()
False
>>>
```


- Immutable objekt vars värden inte kan förändras
 - Exempel: Strängar

```
>>> s = 'STRÄNG'
>>> print(s[1])
'T'
>>> s[1] = 'P'
Traceback...
...
TypeError: 'str' object does not support item assignment
```

- Mutable objekt vars värden kan förändras
 - Exempel: Listor

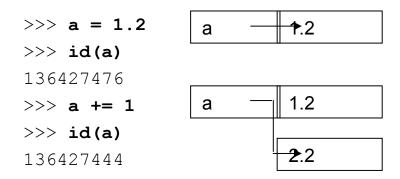
```
>>> li = list('LISTA')
>>> li[0] = 'P'
>>> print(li)
['P', 'I', 'S', 'T', 'A']
```


Immutable

■ Immutable - Tal, strängar, tupler, frozenset

 Just nu råkar a och b peka på samma minnesutrymme men så fort b sätts till ett nytt värde kommer b att peka på ett nytt minnesutrymme medan a behåller sitt gamla

Mutable

- Mutable objekt vars värden kan förändras
 - Listor, dictionaries, set

```
>>> a = [1, 2, 3]
>>> id(a)
136011360
>>> b = a
>>> id(b)
136011360
>>> a += [4, 5]
>>> print(a)
[1, 2, 3, 4, 5]
>>> print(b)
[1, 2, 3, 4, 5]
>>> id(a)
136011360
```

- a och b refererar nu till samma minnesutrymme. Om a förändras kommer även b att förändras
- För att göra en ny (ytlig) kopia av a skriv: b = list(a)

"Funktionella" funktioner

lambda - anonyma funktioner

```
>>> a = lambda x: x*x*x
>>> a(3)
2.7
```

- map applicera funktion på varje element i lista.
 - Returnerar ett iteratorobjekt

```
>>> a = lambda x: x*x*x # Eller: def a(x): return x*x*x
>>> list(map(a, [1, 2, 3, 4]))
[1, 8, 27, 64]
```

- map kan även ta flera listor som argument. Då appliceras en funktion f(x,y) på lista1[0],lista2[0] osv.
- *filter* filtrera bort element (funktionen ska returnera *bool*)

```
>>> filter(lambda x: isinstance(x, int), [1, 2, 3, '23', 'a'])
[1, 2, 3]
```


Sorteringsordning bestäms av en "poängsättningsfunktion"

```
>>> L=[2, 3, 5, 7, 11, 13, 17, 19, 23]
>>> def siffersumma(x):
        return sum([int(d) for d in str(x)])
. . .
>>> siffersumma(342)
9
>>> sorted(L, key=siffersumma)
[2, 11, 3, 13, 5, 23, 7, 17, 19]
>>> sorted(L, key=lambda x: x%10)
[11, 2, 3, 13, 23, 5, 7, 17, 19]
>>> sorted(L, key=lambda x: str(x))
[11, 13, 17, 19, 2, 23, 3, 5, 7]
>>> L.sort(key=siffersumma, reverse=True)
>>> L
[19, 17, 7, 5, 23, 13, 3, 2, 11]
>>>
```


Funktioner - dekoratorer (överkurs)

Modifierar en befintlig funktions egenskaper:

```
>>> def debug(f):
       def wrapped func(x):
            print('Funktionen', f. name , 'anropades')
            return f(x)
       return wrapped func
>>> def func1(x):
\dots x += 1
... return x
>>> func1 = debug(func1)
>>> func1(25)
Funktionen func1 anropades
26
```


Funktioner - dekoratorer (överkurs)

Numera skriver man på följande sätt

```
>>> def debug(f):
        def wrapped func(x):
            print('Funktionen', f. name , 'anropades')
            return f(x)
        return wrapped func
. . .
>>> @debug
\dots def func1(x):
\dots x += 1
    return x
>>> func1(25)
Funktionen func1 anropades
26
```


Defaultargument sätts bara vid definitionen => en gång

```
>>> def add_element(a, L=[]):
...    L.append(a)
...    return L
...
>>> add_element(11, [2, 3, 5, 7])
[2, 3, 5, 7, 11]
>>> add_element(4)
[4]
>>> add_element(21, [0, 1, 1, 2, 3, 5, 8, 13])
[0, 1, 1, 2, 3, 5, 8, 13, 21]
>>> add_element(100)
[4, 100]
>>>
```


- Indentering med fyra mellanslag per indenteringsnivå
- Editorer med python-mod omvandlar ofta automatiskt <tab> till fyra mellanslag. Använd en editor med pythonstöd!
- Blanda inte <tab> och mellanslag
- Max 79 tecken per rad "\" markerar fortsättning på en rad
- Mellanslag för ökad läsbarhet

```
x = 2
if x == 2:
print(x, y)
```

- Modulnamn med små bokstäver.
- Klassnamn enligt CapWords. Objekt enligt myobj eller myObj
- Funktionsnamn, globala variabelnamn, metodnamn, instansvariabler: sma_bokstaver med "_" mellan orden
- För detaljer se: http://www.python.org/dev/peps/pep-0008